

demostrada definitivament, però ja és visible que, dins les tenebres de la història d'aquesta zona en temps dels moros, no es pot esperar més, i almenys es declararà acceptable; i establerta com clarament més fundada que qualsevol combinació aràbiga. I que resta provat com increïble que aquí hi hagi l'àrab *wadi* 'riu'.²

¹ No sols és poc probable que en aquests dos escrits llegits i p. p. per un bon paleògraf, hi hagi error de lectura, sinó que és versemblant que la forma *Godalesc* es trobi en bastants dels altres casos citats. En la lletra d'aquell temps, quan hi ha lligatura en el dígraf (*sc* o *st*) només algun escriba molt acurat els distingeix, i en la majoria dels casos és impossible destriar l'un de l'altre. — ² Sobre la història del lloc i el nom *Guadalest*, té molt poc valor un treball del difunt estudiós local arabista, J. Bosch Vila, p. p. *Sharq al-Andalus* III, 1986, 101 ss.: pretén que és «un híbrid ar.-romance» de *wadi*, i un **lešt*, confús, que fabrica amb un garbuix de mots inconciliables fonèticament: amb *llaura*, *laca* ('roca' [?]), *lausa* 'llosa', i altres vaguetats confuses. Temps perdut el que he gastat llegint-lo.

GUADASSÉQUIES

Poble de la vall d'Albaida, ja tant o més a prop de Xàtiva que d'Albaida, i vora el riu que baixa d'aquesta.

PRON. POP.: *vorasékies*, oïa F. de B. Moll (XI-1935); *vorosékies AlcM*; el 1962 he oït *vorasékies* a Bellús, *guadasékies* a Benigànim (xxxii, 17.10, 10.2).

MENCIONS ANT. 1248, el *Rept.*: «Alcheria de *Huadacecar* in valle de Albayda», sota aquest títol es fan tres donacions «in alcheria de *Huadacecar*» i repetit altres 25 vegades en donacions de «tres jo(vatas) terre in *Huadacecar*» cada una (repetit el NL en forma idèntica cada volta, ed. Bof., pp. 337-6; id. en l'ed. facs. de Ribera, pp. 210, 211; i encara a. 1248: «in *Guadacecar* q. est in valles de Albayda» (482.13).

També figura com un lloc del terme de Xàtiva [gens estrany, vista la situació limítrofa de Guadasséquier, ja una mica més propera a Xàtiva que a la ciutat d'Albaida]; 1248: «3 jov. in term. de *Huadacecar* qui est in te. de Xativa» (429.23), amb la mateixa grafia *Huadacecar* va repetint aquesta forma i situació en una vintena de donacions de les pp. 430-433, 489 i 490, la forma *Huadacecar*; en l'última de les atribuïdes a la vall d'Albaida, rectifica a favor de St. de Ossal, la donació que havia fet dos mesos abans a «Justo de Me-das in *Cequa* vel *Huadacecar*» (339.10).¹

L'ETIM. infundada, que després s'ha acceptat, només era una etimologia popular. S'agafen en la ratera ja SSiv. i Oliver-A.: Àr. *wādi s-sāqīya*, o sigui «riu de la acequia». Com que això no té solta ni gaire sentit comú, *AlcM* ho rectifica calladament en 'riu de les séquies', no deixant, però, d'empassar-se l'ham de l'etimologia popular: perquè això és el que entendria el vulgar valencià, però no pot ser etimològic, ja perquè el plural del mot en àrab no és *séquies* sinó *sawāqi*.

És evident que calia partir de la forma originària *Uadasécar*, com consta, repetida a sacietat i sense excepció. Es tracta evidentment de l'arrel *skr* aplicada a l'aigua o tot líquid que raja a dolls, viva en l'àrab de sempre i de pertot. A Occident aplicat sobretot a la beguda: *sakkār* «dado a vino, embriago, borracho» *PAlc.* «virogne» en els diccs. algerians de Beaus-sier i d'Hélot (*Dozy, Suppl.* I, 668); el nostre *RMa*, en les variants morfològiques *sukrân* «ebrius» i *sākra'* «ebrietats».

Justament Guadasséquier es troba enfront de l'indret on el riu d'Albaida rep el tribut dels seus dos grans afluents: el riu Missena i el de Benigànim. Doncs: 'el riu bevedor, riu borratxo'? Metafòra oriental... Notem també que a Albaida mateix no hi ha vinya, però la vinya abunda de Montaverner en avall; i la GGRV es refereix precisament a l'abundor de vinya a *Guadasséquier*, a *Alfarrasí* etc.; també, doncs, l'abundor de vi pogué contribuir a la «metafòra oriental», la que, alhora, és responsable de l'alteració de *muntabb' an-nābr* en *Montaverner*.

Altrament, l'arrel *skr* en l'àrab de fora d'Occident, apareix encara amb altres accs. aquàtils., que ens indica *Dozy*: *sakir* «digue» (en el gloss. luso-aràbic de Leyden), *sakār* «ouvrier qui travaille aux digues» en Al-Mawerdí, *sikr* «endiguement» i vulgarment «ruisseau, canal»; el verb *sakar* «endiguer un cours d'eau», amb part. *sākir* «qui est plein» («ruisseau»).

L'accentuació *sākkār* de l'àrab clàssic s'havia de retrotraure a *sā* (*sākkar*) en el vulgar hispànic, segons la norma fonètica d'aquest, sempre que la penúltima és síl·laba llarga.² Doncs l'etim. *Uād as-sākkar* 'el riu reblert, que vessa, que ha begut' és irreprotxable. La fonètica vulgar valenciana el reduïa, però, a **guadaséke*, que ja quedava a tret de la modificació popular en *Guadasséquier*, per obra de la pseudo-etimologia.

En el *Rept.* hi ha també un «rehallud i turrem que sunt in *alcheria de Benixequir*», «in valle de Albayda», amb diverses donacions a la p. 341. I també aquí es dona el cas de reparèixer «in Xativa --- reallud et turrem q. sunt in *alcheria de Benixequir*» (425.20). Evidentment, doncs, lloc ben pròxim a *Huadacécar*, repetit amb la mateixa doble locació. Essent pròxima podria tenir etimologia paral·lela. Sense dificultat pel que fa a la *i* (part. act. *sākir*); i *x* en lloc de *s*, sigui per la confusió morisca entre les dues sibilants, o per infl. de la *i* precedent. Quant a *Beni-*: hem de pensar en el seu valor exponencial 'els de', 'els del riu bevedor?'; o pensant que aquesta torre podia ser en un tossall veí de Guadasséquier, suposàriem que pot ser el romànic PINNA 'penyal'? Ara bé la *i* d'aquest *-xequir* agreujava encara la imminència de l'etim. pop. a base de *séquia*.

Segons SSiv. la cristiandat de Guadasséquier fou antiquíssima: com ens sorprendria, si hi hem constatat donacions a gent nostra, a grapats, ja en el *Rept.* En temps del «Beato» tindria 12 cristians vells; i Reglà li'n troba 30 (p. 111); amb raó Lapeyre no ho veu tan clar (degué haver-hi de tot) (p. 341), car li troba 10 moriscos el 1602 i 11 cristians vells el 1572; i quan,